

Foto: Kees de Leeuw

- Van de voorzitter
- Help, het is nu of nooit
- Melden duurzaam slootbeheer
- Website
- Nestformulieren opsturen
- Vooraankondiging thema-avond
- Polderkennis op Peil
- Vacature bestuurslid

Van de voorzitter

Overal in de media lees je er over: natuurinclusieve landbouw. Deze nieuwe trend lijkt steeds meer een bepalende plek te krijgen in het debat en beleid. Martijn van Dam. "Het is mijn ambitie dat Nederland voorop loopt in de ontwikkeling van natuurinclusieve landbouw."

De ANV Lopikerwaard volgt deze ontwikkeling nauw en gaat zich verder verdiepen in de betekenis van de term. Wat zijn de mogelijkheden en kansen voor

natuurinclusieve landbouw in de Lopikerwaard? Hoe kunnen agrarische ondernemers hun bedrijfsvoering inrichten zodat ze ook biodiversiteit produceren maar tegelijkertijd ook economisch rendabel blijven? Met soms kleine ingrepen valt er een hoop winst te behalen. Een ding is zeker: als we dezelfde koers varen zoals we nu doen, zal de biodiversiteit nog meer onder druk komen en de aantallen van verschillende soorten weidevogels blijven dalen.

Help! Het is nu of nooit

De nationale vogel DE GRUTTO dreigt ten onder te gaan. In heel Nederland kwamen afgelopen jaar nauwelijks 4.000 gruttojongen groot. Een historisch dieptepunt en bij lange na niet genoeg om de populatie in stand te houden. Als we nu niets doen kunnen we stellen dat het reguliere boerenland geen toekomstperspectief meer biedt voor weidevogels in de Lopikerwaard.

De grutto is een oer-Hollandse weidevogel, met name in de veenweide gebieden zoals de Lopikerwaard. Nog well!! Want de

natuurwaarden van het agrarisch land staan zwaar onder druk. Daar waar het boerenbedrijf nog ruimte laat voor natuur, dus daar waar de productie en natuurwaarden in balans zijn, gedijt de grutto.

Niemand kan ontkennen dat veel factoren in het agrarische landschap in de loop der jaren drastisch veranderd zijn. Tijdens de ruilverkaveling in de Lopikerwaard in de jaren '80 en '90 is de waterhuishouding opnieuw ingericht en is de ontsluiting van de percelen verbeterd. Voor de agrarische bedrijven een uitkomst, voor de grutto een catastrofe.

Drooglegging

Drooglegging heeft een grote invloed op het leefgebied van weidevogels.

Weidevogels weet zich te handhaven bij een drooglegging tot zo'n 60 cm (slootpeil 60 cm beneden het maaiveld), mits de intensiviteit van het landgebruik, de predatiedruk en andere factoren geen rol zouden spelen.

Website

Achter de schermen is heel hard gewerkt aan de nieuwe website. De website is in een geheel nieuw jasje gestoken en voorzien van een fris design.

Het is nu o.a. mogelijk om via de website een melding te maken voor het beheer van landschapselementen, waterpakketten of weidevogelpakketten. U vindt op de website allerlei informatie over de pakketten, tarieven en projecten. Zodra de website "de lucht" in is krijgt u van ons een bericht.

www.anvloperwaard.nl

Voedsel tekort

Er is een structureel tekort aan voedsel voor pullen. Uit onderzoek blijkt dat insecten op het platteland voor meer dan 50 % zijn afgenomen. Ook blijkt dat in het moderne boerenland de voedselvoorziening voor volwassen grutto's niet het grootste probleem vormt. De volwassen vogels eten het liefst regenwormen, maar als die zomers

te diep zitten eten ze ook emelten. De pullen daarentegen hebben een structureel tekort. Een gruttokuiken eet 2.000-10.000 prooidieren per dag: spinnen, pissebedden, duizendpoten, maar vooral vliegjes en snuitkevers. Tijdens hun groei eten ze steeds meer en ook steeds grotere insecten.

Predatie

Predatoren zijn verantwoordelijk voor een vast aantal prooien per predator. Een sterke populatie weidevogels kan de predatiedruk weerstaan. De vogels waarschuwen elkaar en verjagen de predator. Daarnaast is het aantal slachtoffers relatief gering ten opzichte van de productie aan jonge

vogels. Bij zwakkere populaties, zoals bijna overal het geval in de Lopikerwaard, ligt dit anders: de vogels zijn niet meer in staat om jongen en nesten te verdedigen. Dit heeft als gevolg dat meer jonge vogels het slachtoffer worden.

Wat kunt u doen?

Om de weidevogels te redden van hun ondergang hebben we u heel hard nodig.

Drooglegging

Om de drooglegging te beperken kunnen we vernattingsmaatregelen toepassen. Vernatting betekent vaak verminderde opbrengst. U krijgt een vergoeding voor de gedeelde inkomsten.

Peilverhoging:

vergoeding € 105,05 tot € 210,11 per ha, afhankelijk van hoogte en duur van het hoogwaterpeil.

Er wordt vanuit gegaan dat het naastliggende perceel op 25 meter vanaf de slootkant wordt beïnvloed.

Plasdras:

vergoeding € 912,33 tot € 2403,37 per ha, afhankelijk van de duur van de inundatie. Als u interesse heeft in de aanleg een plas-dras, dan wil de ANV u helpen met de aanvraag van vergunningen en uitvoeren van inrichtingsmaatregelen. Een duurzaam bestaan van een plas-dras is belangrijk voor de weidevogels. De ANV wilt u als deelnemer stimuleren door, indien mogelijk, het aanschaffen van polderwindmolens. Door deze polderwindmolens wordt het voor u als deelnemer gemakkelijker om het water op het perceel te houden.

Voedsel tekort en bemesting

Een matige bemesting, liefst met ruige mest stimuleert het bodemleven en is belangrijk voor een goede gevarieerde vegetatie. Een te dicht gewas is ongeschikt voor kuikens. Dit geldt vooral op percelen met uitgesteld maai-beheer. Juist hier is het belangrijk dat door minder bemesten een variatie ontstaat in de hoogte van het gewas.

Ruige mest:

vergoeding € 115,60 per ha

Zwarte strook: in overleg met het collectief worden in het vroege voorjaar of in het najaar stroken gefreesd. De zwarte stroken

dienen er voor om de broedgelegenheid voor Kieviten gunstiger te maken. Zij trekken daarmee andere weidevogels aan. In het lagere gras is de overlevingskans voor de pullen aanzienlijk groter.

De vergoeding voor deze maatregel is nog niet vastgesteld. Het is een initiatief van de ANV en zal uit verenigingsgeld worden bekostigd. Voor meer informatie kunt u bellen met de gebiedscoördinator: Leo Kramer 06-51767010

Melden duurzaam slootbeheer, pakket 12

Het duurzaam slootbeheer bestaat uit 2 pakketten (baggeren, slootshonen). Dit houdt in dat u verplicht bent om op beide pakketten een melding te maken. Zonder melding voldoet u niet aan de pakketeisen en vindt er geen uitbetaling plaats in 2017

Baggerspuiten

de sloot wordt gebaggerd in mozaïekvorm, dus niet alles tegelijk, doch minimaal 20% per jaar. Het baggeren vindt plaats tussen **15 juni en 1 oktober**.

Slootshonen

40-60 % wordt tussen **1 september en 1 november** geschoond; jaarlijks om en om schonen mag ook.

Nestformulieren

Het weidevogelseizoen 2017 al weer achter de rug. Vergeet u de nestformulieren niet in te leveren?

Graag opsturen naar:
Leo Kramer
Reigerstraat 12
3405 WD Benschop

Voor aankondiging thema-avond

De thema-avond zal dit jaar gehouden worden op:

16 oktober 2017

De avond zal in het teken staan van een actueel onderwerp: natuurinclusieve landbouw.

Een officiële uitnodiging met agenda volgt. Als gastspreker zal Alex Datema, voorzitter van Boeren Natuur aanwezig zijn.

Uitnodiging Polderkennis op Peil

U als veehouder woont en werkt elke dag in uw eigen polder. U hebt baat bij een polder waarin het waterbeheer op orde is en de bodem gezond en productief. In veel polders en ook op uw eigen bedrijf is altijd nog wel wat te verbeteren.

De ANV Lopikerwaard gaat in samenwerking met het Collectief Rijn, Vecht en Venen en PPP-Agro Advies van start met het project: Polderkennis op Peil. In Polderkennis op Peil gaan groepen veehouders op polderniveau (dus samen met veehouders uit dezelfde polder/ buurt) aan de slag om zowel op gebiedsniveau als op uw eigen bedrijf een optimalisatie te realiseren op het gebied van water- en bodemkwaliteit en wateroverlast.

De door u ervaren problemen in de polder zijn daarbij een belangrijk uitgangspunt. Gezamenlijk met het waterschap gaan we op zoek naar mogelijke oplossingen. Op het gebied van water in de polder kunt u denken aan thema's als **waterberging, fosfaat, waterkwaliteit, te veel water, te weinig water, erfafspoeling** enzovoort. Op

het eigen bedrijf gaan we aan de slag met thema's die de nutriëntenbelasting kunnen beperken. U kunt denken aan: optimale bemesting, bodemkwaliteit, beweiding, ruwvoerkwaliteit en benutting. Samen met andere veehouders uit dezelfde polder pakken we deze, of door u aangedragen thema's op.

De poldergroepen komen een aantal keer per jaar bij elkaar. De collectieven, de waterschappen en PPP-agroadvies zullen de groepen begeleiden. Daarnaast worden er **excursies en demonstraties** georganiseerd. We willen met elkaar aan de slag van 2017-2020. Omdat er subsidie ontvangen is vanuit POP3 (provincie Utrecht en EU) en de waterschappen zijn er **geen** deelname kosten.

Heeft u interesse om mee te doen?

Meld u dan nu aan:

Uw naam, adres, telefoonnummer, welke polder
Specifieke interesse in welk thema, of welke wateropgave/waterprobleem

**U kunt u gegevens mailen naar:
info@anvlopikerwaard.nl**

Vacature

De ANV Lopikerwaard is op zoek naar een kandidaat voor de vacature van:

Bestuurslid

Wilt u zich inzetten voor onze weidevogels, landschap en de biodiversiteit in de Lopikerwaard? Bel dan voor meer informatie naar:

Cor Kromwijk (bestuurslid):
06-12564463

of naar:

Kees Overbeek (voorzitter):
06-53428038